והדר חייל בין השמשות דר' יוסי והאי תנא סבר בין השמשות דר' יוסי משך שייך בדר' יהודה. ת"ר הרואה כתם מטמאה עצמה וקדשים למפרע דברי רבי ר"ש בן אלעזר אומר קדשים מטמאה עצמה אינה מטמאה שלא יהא כתמה חמור מראייתה והא מצינו כתמה חמור מראייתה לענין קדשים אלא תני הכי ר"ש בן אלעזר אומר אף קדשים אינה מטמאה שלא יהא כתמה חמור מראייתה לכל דבר ת"ר ראתה כתם ואחר כך ראתה דם תולה כתמה בראייתה מעת לעת דברי רבי ר"ש בן אלעזר אומר יומו א"ר נראין דבריו מדברי שהוא מתקנה ואני מעוותה מתקנה עוותי מעוית לה אמר רבינא איפוך רב נחמן אמר לעולם לא תיפוך שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה ואני מעוות הלכותיה לידי זיבה בעי מיניה ר' זירא מר' אסי כתמים צריכין הפסק טהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא מידי זימנין אשכחיה דיתיב וקאמר תולה כתמה בראייתה מעת לעת דברי רבי אמר ר"ל והוא שבדקה ורבי יוחנן אמר אע"פ שלא בדקה א"ל מכלל דכתמים צריכין הפסקת טהרה א"ל אין והא זימנין סגיאין בעא מינך ולא אמרת ולא מידי *דלמא אגב שיטפך אתיא לך א"ל אין אגב שיטפאי אתיא לי: **מתני'** הרואה יום י"א בין השמשות תחלת נדה וסוף נדה תחלת זיבה וסוף זיבה יום ארבעים לזכר ויום שמונים לנקבה בין השמשות לכולן הרי אלו טועות א"ר יהושע עד שאתם מתקנים את השוטות באו ותקנו את הפקחות: **גמ'** תחלת נדה וסוף נדה תחלת נדה וסוף זיבה היא אמר רב חסדא הכי קאמר הרואה יום י"א בין השמשות תחלת נדה וסוף זיבה ובשביעי לנדתה סוף נדה ותחלת זיבה: א"ר יהושע עד שאתם מתקנין את השוטות כו': הני

שוטות

והדר. מתחיל דרבי יוסי וספקא הוא: משך שייך בדרבי יהודה. מובלע הוא בתוך של רבי יהודה וכיון דלדידיה בעינן כל בין השמשות דרבי יהודה הרי בדקה בשניהם: מטמאה עצמה. הרואה כתם מטמאה עצמה לטהרות וקדשים: למפרע. עד שעת הכבוס: חמור מראייתה. למפרע דלראייתה לא הוי אלא מעת לעת וכתמה עד שעת הכבוס: והא מצינו כו'. דהא מודה ר"ש בן אלעזר בקדשים דמטמאתן למפרע עד שעת הכבוס: ראתה כתם ואח"כ ראתה דם. תוך מעת לעת: תולה כתמה בראייתה. ואמרינן האי כתם מדם נדות זה הוא וטהורה מלטמא עד שעת הכבוס אלא משמלאתו ולהבא: יומו. אם ראתה בו ביום תולה ואם שקעה חמה אף על פי שראתה בתוך מעת לעת אינה תולה: שהוא מתקנה. מיקל עליה וכיון דכתמים דרבנן נראין דברי המיקל. ולקמן פריך עוותי מעוות לה דהא ר"ש בן אלעזר מחמיר: איפוך. ולימא נראין דברי מדבריו: הוא מתקן הלכותיה לידי זיבה. לענין זיבה הוא מיקל דלדידיה היכא דלא חזיא בו ביום לא תלינן כתמה בראייתה ומונה ימי נדות מיום ראייתה ואין ימי זיבה מתחילין עד יום ח' לראייתה ולרבי מונה מיום מציאת כתמה ואף להקל ולטבול בליל שביעי לכתמה אם פסקה ומיום ח' לכתמה הוו ימי זוב ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה דכי חזיא בח' לכתמה אמרינן יום זיבה הוא וצריכה לשמור תשיעי יום כנגד יום ואם תראה שנים עמו תהא זבה ולר"ש סוף נדה הוא ולא מצריך שימור ואם תראה שנים עמו לא תהיה זבה נמצא אני מביאה ע"י כתמה לזיבה אבל איהו לא: צריכין הפסק טהרה. בשביעי לטבול בערב צריכה לבדוק בין השמשות להפסיק בטהרה או לא: זימנין. פעם אחרת: אשכחיה. רבי זירא לרבי אסי: דיתיב וקאמר. הך מלתא דרבי ומפרש עלה אמר ר"ל והוא שבדקה בין השמשות של שביעי לכתמה להפסיק בטהרה אבל לא הפרישה בטהרה גליא דעתה דמיום ראייתה נקטה מנינא דידה והיא גרמה לעצמה להבדיל כתמה מראייתה וכתמה מטמא למפרע מיום לבישה ורבי יוחנן אמר אף על פי שלא בדקה דכיון דיכולה לתלות לאו בגילוי דעתה תליא מלתא ולא מפסקא בהכי: א"ל. רבי זירא לרבי אסי מדפליגי רבי יוחנן ור"ל לענין תליה בבדקה ולא בדקה מכלל דאורחא הוא לבדוק ביום שביעי לכתמה ולהפסיק בטהרה: שיטפך. ריהטך: **מתני'** הרואה יום אחד עשר בין השמשות. וספק יום הוא והוי דם זיבה או ספק לילה ותחלתו נדה: תחלת נדה וסוף נדה כו'. ובגמרא פריך תחלת נדה וסוף זיבה היא והיא טועה ובע"כ תשב שבעה ואם ראתה לסוף שבעה יום אחד נחמיר עליה לומר ראיה ראשונה סוף זיבה הואי והשתא היא תחלת נדה ותשב שבעה ואם שלשה תראה נחמיר עליה לומר ראייה ראשונה תחלת נדה הואי והשתא זבה וצריכה שבעה נקיים ולא תשב ארבעה והן וכן לעולם היא מקולקלת ותקנתה כדמפרש בערכין (דף ח.): יום ארבעים לזכר ויום שמונים ללידת נקבה בין השמשות לכולן. כלומר באיזה מאלו שראתה בין השמשות הרי היא בין השמשות ספק טמא ספק טהור ואם תראה ליום שמיני ספק נדה ספק שומרת יום כנגד יום וכן לעולם עד שתפסוק כדי שיעור המפורש לה בערכין: את השוטות. את הטועות כגון אלו שראו בשעת הספק: באו ותקנו את הפקחות. הרואות בשעה ודאית וצריכין אנו לתקן פתחיהן ולפרש ימי שימורן ותשמישן כדמפרש בברייתא בגמרא: **גמ'**

שוטות

עצמה וקדשים. פירש בקונטרס עצמה לטהרות וקשיא אמאי איצטריך למתני קדשים דכ"ש הוא וי"ל דמשום רשב"א נקטיה דמסיק דאפילו קדשים אינה מטמאה א"נ תנא קדשים לגלויי דעצמה אף לטהרות ומיהו לישנא דעצמה לא משמע לטהרות ועוד קשה לרשב"א אכתי הוי כתמה חמור מראייתה דהא איהו גופיה אמר בסמוך דתולה בראיית יומו אבל כתם שמצאה ביום שלפני הראייה טמאה למפרע ומקולקלת למניינה משעת כבוס ונראה לפרש דעצמה היינו שמקולקלת למניינה משעת כבוס ורשב"א פליג אתרוייהו דאינה מקולקלת למניינה ולא מטמאה קדשים אלא מעת לעת והא דקאמר רשב"א בסמוך דתולה כתמה בראיית יומו הא כתם דאתמול לא תליא בראייה לאו משום שתהא מקולקלת בכתמה דאתמול משעת כבוס אלא ע"י ראייה דהשתא וכתם דאתמול היא מקולקלת דלא ידעה אי מניא מהיום או מכתם וא"ת אכתי כתמה חמור מראייתה דבכתמה היא מקולקלת למניינה מעל"ע אבל בראייתה אע"ג דלקדשים ולטהרות מטמאה מעל"ע מ"מ אינה מקולקלת דמונה מיום שראתה וי"ל דלא חייש רשב"א אלא שלא יהיה כתמה חמור מראייתה בזמן לטמאות יותר מעל"ע: **איפוך**. פ"ה נראין דברי מדבריו א"נ איפוך שהוא מעוותה ואני מתקנה והמחמיר עדיף: **שהוא** מתקן הלכותיה לידי זיבה. פ"ה דלר"ש אם ראתה בח' ומ' וי' לכתמה לא הויא זבה ולרבי דתולה כתמה בראייתה הויא זבה ואין נראה דלר"ש נמי הויא מקולקלת למניינה כדפרישית לעיל ואדרבה ר"ש מחמיר טפי שמטמאה ממציאת הכתם מעל"ע ומה שפירש נמי דלרבי טובלת בשביעי לכתמה ומשמשת אין נראה להקל כולי האי ולא תלינן כתמה בראייתה ונראה כפר"ח כשמצאה הכתם ביום הראייה לרבי דתלי כתמה כל מעת לעת בראייה היא מקולקלת כל מעת לעת והיא כאילו ראתה שני ימים יום הראייה ויום שלפניו ואם ראתה גם למחר הויא זבה אם שומרת בימי זבה ולר"ש דלא תלי אלא יומו א"כ לא חשבינן כאילו ראתה אתמול ולא תהיה זבה עד שתראה עוד שני ימים והיינו ר"ש מתקנה ורבי משוותה דר"ש מיקל טפי א) ומיהו אם ראתה היום ואתמול ומצאה כתם רבי שמעון מחמיר כדפירשנו: **צריכה** הפסק טהרה. פ"ה צריכה בדיקה להפסיק בשביעי לכתמה כדי לטבול בערב ופירש דלר"ל אם בדקה בשביעי לכתמה דגליא דעתה דכתמה מראייתה הוא ב) אבל לא בדקה ומונה מן הראייה פירש לפי שיטתו ואין נראה דאין לה לטבול בליל שמיני לכתמה דרבי לא אמר שתולין כתמה בראייתה בודאי אלא בספק כדפי' ותו היכי מוכח מהכא דבכתם צריכה בדיקה בשביעי דשאני הכא שראתה ראייה ודאית ותו אדרבה מדקאמר רבי יוחנן אע"פ שלא בדקה בשביעי לכתמה טובלת לערב א"כ אינה צריכה בדיקה ונראה לפרש צריכה הפסקת טהרה בין הכבוס למציאת הכתם דלמא הא דתלי רבי כתמה בראייתה ולא מטמא משעת כבוס היינו כשבדקה בין כבוס למציאת הכתם וקאמר ריש לקיש והוא שבדקה פירוש סמוך למציאת הכתם תוך מעת לעת אבל אם יש מעת לעת (א) מבדיקה למציאת הכתם מטמאין לה למפרע עד שעת הבדיקה ורבי יוחנן אמר אף על פי שלא בדקה פירוש סמוך אלא יש מעת לעת בין בדיקה למציאה אפילו הכי תלינן הכתם בראייתה כיון דמשעת כיבוס ליכא מעת לעת נמי ליכא אלמא לכולי עלמא צריכה הפסק דאין נראה לומר דלרבי יוחנן אע"פ שלא בדקה כלל קאמר דכולי האי לא הוה פליג אריש לקיש:

ולרבנן

נד א מיי' פ"ט מהל' איסורי ביאה הל"ג סמג לאוין קיא:

נה ב ג מיי' שם ובלפ"ו סמג שם:

נו ד מיי' שם הלפ"ו י יא ופ"ט בהשגות וכמ"ש ג) סמג שם טוש"ע יו"ד סי' קצ סעי' א:

נז ה מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הל"ט:

נח ו מיי' שם ופ"ו הל"כ ופ"ח הלפ"ו:

נט ז מיי' שם פ"ז הל"ט:

* * *

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה צריכה כו' מעל"ע מן הבדיקה:

* * *

תוספי הרא"ש

בכתמה כאילו ודאי ראתה משעת הכתם ולטבול בז' לכתמה לא קאמר דאימור הכתם מעלמא אתאי או בימי הזיבה יצא מנתה אלא ודאי להקל לא קאמר ר' לתלות בודאי הראיה מן הכתם. הילכך נראה לפרש שקורא השתא תיקון מה שמחמיר שהיא מקולקלת למניינה והיא ספק זבה לר' שמעון מפני שלר' דאם מצאה הכתם אתמול לר' שמעון מקולקלת למניינה מעת לעת משעת יציאת הכתם ולר' תולה כתמה בראייתה ואינה מקולקל' כלל וכן אם קיימא בימי זיבה וראתה היום ואתמול מצאה כתם דבשביל הכתם חוששין מעת לעת ונחשב לשתי ראיות אם יש בו כשני גריסין ואפי' כגריס א' דאימור בין השמשות ראתה הילכך ספק הוא אם ראיה של היום. ולר' דתולה כתמה בראייתה כל מעת לעת אין כאן כ"א שני ימים יום הכתם ויום הראיה ופי' היכא דמצאת הכתם ביום הראיה הוי איפכא דלר' מטמאה מעת לעת לפני הראיה והוי כאילו ראתה ב' ימים יום הראיה ויום שלפניו ואם ראתה למחר הוי זיבה דר' לא מפליג בין מצאת הכתם ביום בין מצאתו ביום שלפניו דלעולם חוששת לכתם מעת לעת של ראיה. ולר"ש דתלי דוקא ביומו לא חשבינן לה כאילו ראתה אתמול ובענין זה פר"ח הוא מתקן הלכותיה לידי זיבה דר' שמעון מיקל לענין שאם ראתה ביום מציאת הכתם לר' שמעון יום אחד הוא וראתה זבה עד שתראה עוד שני ימים ולר' מחזקינן לה בטומאה מאתמול ואם תראה עוד למחרת היא ספק זבה [גדולה] ונמצא שהיא משוחת ומטהר אותה לבא לידי זיבה ואע"ג דהרואה למחרת כתמה ר' מיקל טפי ולר' שמעון היא כבר זבה ולר' עד שתראה גם למחרת מ"מ כשראתה ביום כתמה ר' שמעון מיקל טפי. ור"ם היה מיישב פרש"י מה שפי' שטובלת בשביעי לכתמה דהכא מיירי כגון שביום מציאת הכתם הוה ווסתה. ואע"ג דאמרינן בפ"ק ראשה שיש לה ווסת כתמה טמא למפרע היכא דראתה בתוך מעת לעת למציאת כתמה יש תולים לדבר דבשעת ווסתה יצא כתמה כיון דבשוק של טבחים לא עברה. והא דאמרינן לעיל פרק כל היד אשה שיש לה ווסת והגיע שעת ווסתה ולא בדקה ולבסוף ראתה חוששת לווסתה וחוששת לראייתה. ומסיק להך לישנא דקסבר ווסתות דאורייתא אלמא אפי' למ"ד ווסתות דאורייתא חוששת לשניהם. וי"ל שאני התם שלא מצאתה הכתם ביום ווסתה כי הכא א"נ י"ל דלעיל איירי כשראתה אחר מעת לעת לווסתה ומצינא למימר דר' למעשה דס"ל לעיל פ' כל היד דווסתות דאורייתא גבי הרואה דם מחמת מכתה. ואע"ג דדחי לה תלמודא לעיל דלכ"ע ווסתות דרבנן דיחויא בעלמא הוא. א"נ אפי' אי ס"ל ווסתות דרבנן כיון דיש רגלים לדבר כל כך שעת ווסתה ומציאת הכתם ולא עברה בשוק של טבחים וראתה דם בתוך מעת לעת ודאי מגופה אתא:

*) [מל"ל מלולם]

כתמים צריכין הפסק טהרה. אם צריכה בדיקה להפסיק לשביעי בכתמה כדי לטבול לערבית. ופי' דלריש לקיש אינה לא בדיקה דכתמה חלוק מראייתה ומונה מן הכתם ואי לא בדקה א"כ לא חלקה ומונה מן הראייה ולא נהירא פירושו. דהא ודאי פרישנא דאף לר' אינה יכולה לטבול בשביעי לכתמה ועוד הכי פשיט דבכתם צריך בדיקה בשביעי מהכא שראתה ראייה ודאית אחר מציאת הכתם. ועוד מה סברא זו שיהא תלוי בדעת האשה אם היא רוצה למנות מכתמה או מראייתה. ועוד הא דקאמר ר' יוחנן אע"פ שלא בדקה בז' לכתמה טובלת לערב אלמא אינה צריכה בדיקה ומיירי ע"כ כשהפרישה בטהרה כשאר הימים. תראה לפרש דאיבעיא ליה אם כתמים צריכין הפסק טהרה בין הכיבוס למציאת הכתם דדילמא הא דתלי ר' כתמה בראייתה ואינו מטמא משעת הכיבוס היינו כי בדקה עצמה לאחר הכיבוס קודם מציאת הכתם הילכך תלינן לקולא כתמה בראייתה דאיסורי' ראתה למפרע והיתה מוצאה דם בשעת כתמה או דלמא לא שנא. ופשיט מדאמר ריש לקיש והוא שבדקה עצמה פי' לפני מציאת הכתם בסמוך דאין מעת לעת בין בדיקה עד מציאת הכתם אבל אם יש מעת לעת נהי דמשעת הכיבוס לא מצי למסרי הכתם מעת לעת מיהא מיטמא ליתא ואם לא בדקה כלל תלי' משעת הכיבוס. ור"ש והוא שבדקה כדפרישית אבל לא בדקה כלל לא תלי' כתמה בראייתה ומטמאה משעת הכיבוס ור' יוחנן אמר אע"פ שלא בדקה סמוך לכתם אלא יש מעת לעת אפ"ה תולין הכתם בראיה כיון דמשעת הכיבוס ליכא אלמא לכ"ע צריכין הפסק טהרה ורבינו מאיר פי' דאמתניתין קאי הא דתנן לעיל וחכמים אוסרים אין בכתמים משום זוב ואוקימנא לעיל דהיינו דוקא בחלוק אחד משום דאיכא למימר בתרתי יומי' או בחדא יומא הוויתנהו. והשתא קא מיבעיא לי הא דמטהרי רבנן משום זוב צריכי הפסק טהרה כגון שהיתה בודקת עצמה בכל יום קודם מציאת הכתם לעיתותי ערב ומפסקא בטהרה וגזר דלא בדקה חלוקה עד עתה שמצאה הכתם מ"מ כיון דבדקה עצמה בכל יום תלינן דכל הכתם הנמצא בהאי יומא הויתה ראה איתא דמאתמול הוה הויתה מוצאה דם בשעת בדיקה אבל אם לא בדקה עצמה בכל יום לעיתותי ערב איכא למימר דמודו רבנן דיש בכתמים משום זוב ואמרינן דבב' ימים חזיתינהו ומשום ליה דהא דא"ר דתולה כתמה בראייתה ואוקימנא לה דר' מיקל לענין זיבה ור' שמעון מחמיר דלא מפלגינן יהכתם לעיתותי ערב. אבל ר' יוחנן לא פליג אלא היכא דלא בדקה כלל לריש לקיש אלמא צריכין הפסק טהרה אפי' נמצא כתם בכתמים דמתניתין דאמרי רבנן דאי קיימא בימי זיבה והיום מצאה כתם ולמחר ראתה לר' לא הויא זבה גדולה לשתים לומר דבתרי יומי חזיתיה: ואמר ריש לקיש והוא שבדקה לא בדקה מפלגינן הכתם לשתי ראיות והויא זבה גדולה אפי' לר' ואפי' ר' יוחנן לא פליג אלא היכא שראתה לבסוף דתלינן לדבר שהכתם נמשך אחר הראיה אבל אם לא ראתה מודה לריש לקיש אלמא לתרוייהו כתמים בלא ראיה צריכין הפסק טהרה ואם לא הפסיקה בטהרה אפי' נמצא כתם בכשקם אחד מפלגינן ליה לתלתא ראיות לתלתא יומי וע"כ תרוייהו איירי אליבא דרבנן דמתניתין דאמרי אין בכתמים משום זוב דליכא למימר דאיירי לר' מאיר דמתניתין אבל לרבנן אע"פ שלא בדקה הוא דמסתמא אליבא דהילכתא א) היינו דקי"ל כרבנן ומתניתין דתני ר' חנינא בן אנטיגנוס בלשון חכמים ועוד מאי דוחקיה דר"ל לאוקמי כר"מ והוא שבדקה לוקמה כרבנן אע"ג שלא בדקה אלא ש"מ דתרוייהו מוקמי לה אליבא דרבנן כדפרישית:

א) כצ"ל דנ"ל אליבא דהלכתא פליגי דודאי קיי"ל כרבנן

הגהות מהרי"ב רנשבורג א) תוס' ד"ה שהוא מתקן כו' ומיהו אם ראתה ביום ואתמול מצאה כתם וכו' כצ"ל: ב) ד"ה צריכה הפסק וכו' אבל לא בדקה מונה מן הראייה כו' כצ"ל: ג) בעין משפט אות ד אחר סיבה ובמ"ש